

Syge børns behov

Af Eva Secher Mathiasen,
psykolog og formand for
Dansk Psykolog Forening

Vi kan alle forestille os, hvor hårdt det må være at blive ramt af alvorlige sygdomme som kræft, sukkersyge, en blodprop eller hjerte problemer. Nogle af os har prøvet det selv, andre af os har familie, venner eller kollegaer, der er, eller har været, i den situation. Det er barsk på alle måder: for kroppen, for psyken, for hverdagen, for fremtidsperspektivet og for de allernærmeste til den syge.

Desværre er der blandt de, der bliver ramt af alvorlige eller livstruende sygdomme hvert år, også børn. Børn, som for manges vedkommende får deres faste gang på de danske hospitaler og sygehuse, hvor de bliver indlagt, går til tjek for at få taget prøver og lavet scanninger, gennemgår operationer eller alt det andet, der hører med til at være alvorligt eller kronisk syg med behov for behandling.

Vi kan måske også alle sætte os ind i, hvordan livet som syg er for et af disse børn – og hvor følelsesmæssigt og psykisk opslidende og udfordrende det må opleves at være barnets mor, far, bedsteforælder eller søskende. For at være alvorligt syg er ikke en situation eller begivenhed, der er overstået på få uger. Det er derimod ofte en livssituation, der kan strække sig over lange perioder, nogle gange over flere år, med mange besøg på hospitalet og for nogle med mange indlæggelser, hvor barnets tilstand løbende kan ændre sig. Et meget fint og stærkt indblik i sådan et forløb fik Politikens læsere for få år siden gennem avisens prisbelønnede fotoreportage om den lille pige og hjertepatient Rose og hendes familie, som fotograf Martin Lehmann fulgte igennem flere år fra Roses fødsel på Rigshospitalet og frem til hendes død.

Når vores børn rammes af alvorlig sygdom, som Rose gjorde, er vi afmægtige og helt afhængige af vores sundhedsvæsen. Det, at vi lever i en velfærdsstat, hvor vores børn og vi selv er sikret høj sundhedsfaglig behandling af dygtige professionelle, når sygdommen rammer, og at vi alle, uanset socioøkonomisk status, har lige adgang til at blive eller få vores børn indlagt og behandlet på hospitalet omkostningsfrit, er en rettighed og mulighed, som andre, mindre velstillede lande i verden misunder os. Det er også god fornuft. For ligesom skolegang og uddannelse spiller en afgørende rolle for et samfunds vækst, trivsel og udvikling, er god sundhed og behandling naturligvis også et væsentligt fundament for et sundt, bæredygtigt samfund. Men er vi ved at slække på netop den søjle?

Her i magasinet kan man i dette nummer læse om, hvordan Aarhus Universitetshospital lige nu er i færd med at udfase en betydningsfuld del af behandlingstilbuddet til syge børn på børneafdelingen: den psykologiske behandling og støtte. Når 2017 slutter, er den sidste psykolog sendt hjem, og så må syge børn og deres voksne selv stå for at opsøge og købe sig til den del af behandlingen hos en privatpraktiserende psykolog. Det er ikke blot forstemmende rent behandlingsfagligt, det er også et skræmmende fingerpeg om, hvor vi måske er på vej hen i det hele taget, når det gælder kvaliteten og omfanget af den priste, men truede offentlige sundhed for borgerne.

Det var muligvis kontroversielt og nyt at sige, at sundhed og sygdom ikke kun handler om kroppen, men også psyken, da vores bedsteforældre og oldeforældre var børn. Men det burde være unødvendigt i 2017 at understrege, at hvis vi skal behandle og hele sygdomsramte børn bedst muligt, så er helheden nødvendig.

Vi ved, at psykosociale faktorer har indflydelse på helbred og helbredelse. Vi ved, at psykiske lidelser kan følge i kølvandet på fysiske sygdomme, ikke mindst de livstruende, kroniske og

alvorlige, både hos patienten eller barnet selv og hos de pårørende. Vi ved, at alvorlig sygdom skaber livskriser og ofte er traumatiserende. Og det kræver ingen doktorgrad at forestille sig, hvad følelsesmæssig stress, afmægtighed og angst gør ved en syg patient – uanset om patienten er 6 år og bange for nåle, blodprøver eller om han kan komme i skole efter sommerferien, eller om det er forældrene til den 6-årige, der er bange for, at han aldrig bliver rask, eller hvordan de skal klare hverdagen, når han kommer hjem fra indlæggelse. Derfor er psykologbistand på børneafdelingerne helt essentielt. Man kan gøre meget med en pille, men ikke alt, som Troels Herlin, professor og overlæge ved universitetshospitalet siger her i magasinet.

Desværre er situationen i Aarhus ikke unik. Her i Dansk Psykolog Forening har vi i de seneste par år løbende hørt den samme historie – i forskellige former – på andre af landets børneafdelinger. En nedskæring her og der, en psykologstilling, der ikke bliver besat og falder bort; psykologtimer til patienter, der beskæres. Ikke nogen tsunami, men en langsom og fåmælt siven af psykologhjælp væk fra børneafdelingerne på hospitalerne. Senest har Nordsjællands Hospital i Hillerød her i januar netop varslet en 30-timers reduktion i psykologtimerne på børneafdelingen. Hvorfor? Og hvad er denne sivende tendens udtryk for?

Vi har i denne offentlige besparellestid, hvor der skæres ind til benet, oplevet nedskæringer og effektiviseringer i sundhedsvæsenet, der for mange forekommer urimelige, men også kan være nødvendige. Alt er på den måde – i princippet – tilsyneladende til diskussion lige nu. Og det er fint. Men præmissen skal være klar. Er vi i gang med at skære ned på psykologbistand på børneafdelingerne? Eller er vi i gang med at afvikle den? De to scenarier giver nemlig helt forskellige fremtidsperspektiver for vores offentlige sundhed. Det spørgsmål – og hvilket scenarie, man ser for sig – vil jeg derfor gerne her stille politikerne på Christiansborg og i regionerne. Hvordan ser I de medicinske og psykologiske behandlingstilbud udspille sig i fremtiden – med børneafdelingerne som eksempel? ●

KALENDER JAN – APR 2017

19-20 JAN

Stressbehandlings-
konferencen 2017
Københavns Universitet
[www.stressbehandling-
skonferencen.dk](http://www.stressbehandling-
skonferencen.dk)

6-8 APRIL

Biennial Meeting of the
Society for Research in
Child Development
Austin, Texas, USA.
www.srcd.org

19-21 APRIL

5th International
conference Psychotrauma-
tology and Mediation
Geneve, Schweiz
www.icpm-cipm.org

26-29 APRIL

ADI 2017 – 32nd
International Conference
of Alzheimer's Disease
International
Kyoto, Japan
www.adi2017.org

P Er du interesseret i psykologi-
ens rolle i samfundet, og vil
du have indsigt i ny forskning og
interessante problemstillinger på
det psykologiske område, kan du
begynde her.

Tegn abonnement på Magasinet P
eller køb det i løssalg. Send en mail
til p-magasin@dp.dk, abonner på
vores nyhedsbrev eller se mere på
www.dp.dk